

**HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA VIKTORIJA KNEŽEVIĆ**

Zagreb, 8. srpnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, drugo čitanje, P. Z. br. 144

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora, na Konačni prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, drugo čitanje, P. Z. br. 144 podnosim sljedeće

AMANDMANE

I. Na članak 20.

U članku 20. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Vlasnička politika obvezno sadrži:

- ciljeve Republike Hrvatske kao vlasnika, izražene kroz mjerljive pokazatelje uspješnosti, uključujući financijske, operativne i ciljeve održivosti (okolišne, društvene i upravljačke);
- kriterije za ocjenu opravdanosti državnog vlasništva;
- obrazloženje svakog značajnog odstupanja od postavljenih ciljeva;
- plan objave i izvještavanja o provedbi vlasničke politike s rokovima i odgovornostima;
- plan preoblikovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske osnovanih u skladu s posebnim zakonima, koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a koje većinu poslovnih prihoda ostvaruju obavljanjem tržišnih djelatnosti, u društva kapitala u smislu zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, uključujući i plan potrebnih zakonodavnih izmjena radi omogućavanja takvog preoblikovanja
- planove vezane za stjecanje ili raspolaganje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
- ostala pitanja značajna za postizanje ciljeva definiranih vlasničkom politikom i ovim Zakonom.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Obrazloženje

Ovim amandmanom Zakon se usklađuje sa smjernicama OECD-a i praksama Danske, Njemačke i Švedske, prema kojima vlasnička politika mora sadržavati mjerljive ciljeve, uključivati ciljeve održivosti (ESG), biti predmet saborskog nadzora te imati mehanizme odgovornosti poput obveze obrazloženja svakog odstupanja. Time se stvara okvir za profesionalno, odgovorno i mjerljivo upravljanje državnim poduzećima.

II. Na članak 21.

U članku 21. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ministarstvo koordinira i kontinuirano prati provedbu vlasničke politike, najmanje jednom godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske i Hrvatski sabor o provedbi vlasničke politike, te najmanje svake četiri godine preispituje vlasničku politiku i odluku o pravnim osobama od posebnog interesa.“

Obrazloženje

Ovim amandmanom Zakon se usklađuje sa smjernicama OECD-a i praksama Danske, Njemačke i Švedske, prema kojima vlasnička politika mora sadržavati mjerljive ciljeve, uključivati ciljeve održivosti (ESG), biti predmet saborskog nadzora te imati mehanizme odgovornosti poput obveze obrazloženja svakog odstupanja. Time se stvara okvir za profesionalno, odgovorno i mjerljivo upravljanje državnim poduzećima.

III. Na članak 40.

Članak 40. stavak 7. mijenja se i glasi:

„Kriterije neovisnosti članova revizijskog odbora i nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, u odnosu na tu pravnu osobu te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela ili nositelje osnivačkih prava, propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 51. ovoga Zakona. Članovi se smatraju neovisnima samo ako ne postoje okolnosti koje bi mogle utjecati, ili stvaraju dojam da bi mogle utjecati, na njihovu nepristranost, uključujući postojanje sukoba interesa u smislu ovoga Zakona, te ako u razdoblju od najmanje dvije godine prije imenovanja nisu:

– obnašali dužnost člana uprave ili nadzornog odbora te pravne osobe ili njezinih ovisnih društava;

– bili u poslovnom, ugovornom ili savjetničkom odnosu s tom pravnom osobom;

– obnašali političku dužnost ili bili politički imenovani u tijelima državne vlasti ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;

- bili članovi tijela političke stranke koja sudjeluje u tijelima vlasti;
- bili u bliskom rodbinskom odnosu s osobama iz navedenih kategorija.“

Obrazloženje

Amandman precizira kriterije neovisnosti i uvodi definiciju sukoba interesa za članove odbora. Time se osigurava da u nadzornim i revizijskim odborima ne sjede politički, poslovno ili rodbinski povezane osobe, čime se osnažuje profesionalno upravljanje državnom imovinom i usklađuje praksa sa smjernicama OECD-a.

IV. Na članak 46.

U članku 46. stavci 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(1) Vlada Republike Hrvatske odlukom osniva povjerenstva za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske. Članovi povjerenstva biraju se putem javnog poziva, na temelju stručnosti, iskustva u području korporativnog upravljanja, javne uprave, prava ili ekonomije te uzimajući u obzir načelo neovisnosti.

(2) Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u pravnim osobama od posebnog interesa sastoji se od pet članova, od kojih su dva predstavnici Vlade Republike Hrvatske, jedan predstavnik nadležnog ministarstva, jedan predstavnik Ministarstva financija i jedan neovisni stručnjak.

(3) Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u ostalim trgovačkim društvima sastoji se od pet članova, od kojih su dva predstavnika Vlade Republike Hrvatske, jedan predstavnik Centra, jedan predstavnik Ministarstva financija i jedan neovisni stručnjak.“

U članku 46. dodaje se novi stavak 6.:

„(6) Neovisni stručnjak u smislu ovoga članka je osoba koja nije član političke stranke niti je u posljednje dvije godine bila zaposlena, imenovana ili politički angažirana u tijelima državne vlasti ili lokalne i područne (regionalne) samouprave, niti je poslovno povezana s pravnim osobama na koje se izbor odnosi. Neovisni stručnjak mora imati najmanje deset godina stručnog iskustva u području korporativnog upravljanja, javne uprave, revizije, financija ili prava.“

Dosadašnji stavci 6., 7. i 8. postaju stavci 7., 8. i 9.

Obrazloženje

Amandmanom se uvodi obvezni javni poziv za imenovanje članova povjerenstava te precizira tko može biti neovisni stručnjak. Time se povećava transparentnost i integritet postupka imenovanja te sprječava političko kadroviranje. Usklađeno s praksama Danske i Švedske.

V. Na članak 47.

U članku 47. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Sukob interesa, u smislu ovoga Zakona, postoji kada osobni, poslovni, politički, profesionalni ili drugi interesi osobe mogu utjecati, ili stvaraju dojam da mogu utjecati, na nepristrano i objektivno obnašanje njezine dužnosti kao člana nadzornog, upravnog ili revizijskog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. Osoba je u sukobu interesa osobito ako ona sama, ili njoj bliska osoba, ima neposredni ili posredni interes u poslovanju ili odlučivanju pravne osobe u kojoj obnaša funkciju.“

Obrazloženje

Amandman precizira kriterije neovisnosti i uvodi definiciju sukoba interesa za članove odbora. Time se osigurava da u nadzornim i revizijskim odborima ne sjede politički, poslovno ili rodbinski povezane osobe, čime se osnažuje profesionalno upravljanje državnom imovinom i usklađuje praksa sa smjernicama OECD-a.

VI. Na članak 56.

U članak 56. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Ako se određena informacija izostavi iz objave na temelju poslovne ili profesionalne tajne, pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske dužna je javno označiti da je informacija izuzeta, navesti pravnu osnovu i opći opis izuzetog sadržaja, te dostaviti obrazloženje Ministarstvu i Odboru za gospodarstvo Hrvatskoga sabora.

(6) Podaci koji se odnose na ispunjenje financijskih i nefinancijskih ciljeva, ciljeve održivosti, primanja članova uprave i nadzornih odnosno upravnih odbora, kao i izvještaji o provedbi vlasničke politike, ne smiju se smatrati poslovnom ili profesionalnom tajnom i moraju biti javno dostupni.“

Obrazloženje

Ovim amandmanom jača se transparentnost i smanjuje prostor za arbitrarnu klasifikaciju informacija kao poslovne tajne. Uvedena je obveza objave metapodataka o izuzetim informacijama i precizno je određeno koje informacije ne smiju biti izuzete iz javnosti. Usklađeno s praksama Danske, Hamburga (Njemačka) i OECD smjernicama.

VII. Na članak 59.

U članku 59. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Godišnji i srednjoročni planovi poslovanja iz stavka 1. ovoga članka, osim objave na mrežnim stranicama pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, moraju se objaviti i na jedinstvenoj digitalnoj platformi koju samostalno ili u suradnji s Centrom za restrukturiranje i

prodaju uspostavlja i održava Ministarstvo financija, u pretraživom digitalnom formatu i strojno čitljivim strukturama podataka (CSV, XML, JSON).“

Obrazloženje

Ovim amandmanom osigurava se centralizirana i standardizirana objava planova i izvještaja u otvorenim digitalnim formatima, kako bi podaci bili pristupačni, usporedivi i iskoristivi. Temeljen je na modelima Danske (CVR), Njemačke (Beteiligungsbericht) i preporukama OECD-a za transparentnost i digitalno izvještavanje.

VIII. Na članak 60.

U članku 60. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Izvještaji iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se i na digitalnoj platformi iz članka 59. stavka 6. ovoga Zakona, najkasnije u roku od tri dana od dana objave na mrežnim stranicama pravne osobe, u pretraživom i strojno čitljivom formatu.“

Obrazloženje

Ovim amandmanom osigurava se centralizirana i standardizirana objava planova i izvještaja u otvorenim digitalnim formatima, kako bi podaci bili pristupačni, usporedivi i iskoristivi. Temeljen je na modelima Danske (CVR), Njemačke (Beteiligungsbericht) i preporukama OECD-a za transparentnost i digitalno izvještavanje.

IX. Na članak 62.

U članku 62. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Objedinjeni godišnji izvještaj mora obuhvatiti najmanje:

- popis svih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske i osnovne podatke o njima (naziv, djelatnost, pravni oblik, udjel države, broj zaposlenih);
- prikaz financijskih pokazatelja za svaku pravnu osobu (prihodi, rashodi, dobit/gubitak, investicije, dividende);
- izvještaj o ispunjenju financijskih i nefinancijskih ciljeva, uključujući ciljeve održivosti (okolišne, društvene i upravljačke);
- usporedni prikaz rezultata u odnosu na prethodne godine i na postavljene ciljeve;
- informacije o upravljanju rizicima, provedbi vlasničke politike i transparentnosti rada pravnih osoba.“

Obrazloženje

Amandman propisuje konkretan sadržaj objedinjenog godišnjeg izvještaja Hrvatskom saboru. Usklađen je s praksama Danske, Njemačke i Švedske koje objavljuju izvještaje u digitalnom i strojno čitljivom formatu i osiguravaju njihovu dostupnost javnosti.

X. Na članak 63.

U članku 63. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Vlada Republike Hrvatske podnosi objedinjeni godišnji izvještaj iz stavka 1. ovoga članka Hrvatskome saboru najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu.“

U članak 63. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ministarstvo objavljuje objedinjeni godišnji izvještaj u pretraživom digitalnom formatu, te osigurava da financijski i operativni podaci iz izvještaja budu dostupni i u strojno čitljivom formatu (CSV, JSON ili XML) putem središnjeg portala Ministarstva financija ili Centra.“

Obrazloženje

Amandman propisuje konkretan format objave objedinjenog godišnjeg izvještaja i rok podnošenja Hrvatskom saboru. Usklađen je s praksama Danske, Njemačke i Švedske koje objavljuju izvještaje u digitalnom i strojno čitljivom formatu i osiguravaju njihovu dostupnost javnosti.

ZASTUPNICA

Viktorija Knežević